

Referat fra møte Holmestrand Rotary

Dato: 26.04.22
Sted: Langgata 47 Holmestrand
Til stede: 49 medlemmer og gjester



Dette møtet kom istand som et samarbeid mellom Forsvarsforeningen og Holmestrand Rotary. Vi hadde også invitert Sande Rotary til å delta, og fikk 5-6 deltagere derfra. Medlemmene fikk også invitere med sin partner til møtet.

Det ble ønsket velkommen og foredragsholderen ble introdusert av Svein Otto.

Kveldens foredragsholder var Halvor Tjønn. Han er ekspert på Russland, og tok utgangspunkt i «**Hvorfor Russland aldri ble et demokrati**». Her tok han oss gjennom historien og lot oss forstå krigen sett fra Putin's Russland.

Halvor er utdannet historiker og har jobbet som korrespondent for Aftenposten i Moskva. Han er forfatteren bak bøkene «Det Russiske Imperiet» og «Russland blir til» som er fortellingen om hvorfor Russland ble så forskjellig fra Europa forøvrig.

Halvor tok oss tilbake i historien fra middelalderen, og etableringen av den Kiev-russiske staten, som var styrt av mongolene. I sen middelalder oppstod en ny russisk stat med sete i Moskva, isolert fra Europa. Staten var styrt av en Tsar, og var tuftet kun på krigføring. Kirken og adelen tjente kun Tsaren.

En slående kontrast til Vesteuropa, hvor kongen ikke lenger hadde all makt, men delte den med adelen. Dette var spiren til de europeiske demokratiene.

Tsarregimet hadde et hemmelig politi, som hadde som oppgave å snuse opp fiender av tsaren, og utradere de. Dette var opptakten til dagens FSB (Tidligere KGB)

På 1800 tallet endres historien i Europa med store revolusjoner, hvor makt deretter utgår fra folket.

Men i Russland holdt man fast på det ortodokse selvherskedømmet, styrt av en eneherkende og guddommelig Tsar.

Ved Lenins inntog i 1917 ble alle lover satt til side, og landet ble styret av Bolsjevikene..

Stalin tar over etter Lenin, tar livet av alle Lenins partikamerater og etablerer kommunistpartiet.

Et totalitært regime, gjennomsyret av angivere og hemmelig politi.

Med Gorbasjov og Jeltsin fulgte 10 års tid med svake ledere og en svak stat, som kostet dem Sovjetunionens fall.

Deretter kom Putin som ville hente tilbake tsartidens enevelde, og har kriget stort sett siden han tiltrådte. I 1991 vedtok Ukraina med overveldende flertall i folkeavstemning å gå ut av sovjetunionen. Siden er Ukraina utviklet og modernisert, og vestlig tenkning og demokrati har festet seg. Ukraina hadde ved sovjetunionens oppløsning de fleste av unionens atomvåpen. Ved undertegning av Budapestmemorandumet, lovet Russland og USA at begge anerkjente og ville forsvare Ukrainas grenser, mot at de gav fra seg sine atomvåpen.

Halvor avsluttet med glitrende innsikt og gode svar på salens mange spørsmål. Et meget vellykket møte, som ble strekt en god del ut i tid i forhold til vår avmålte time.

27.04.22, Per Halvor (referent)